

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon:

Skaun menighetsråd

Høringsspørsmålene

- 1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Svar: Ikke store endringer, bare en liten justering, se spørsmål 17.

- 2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?**

Svar: Ja

- 3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.**

Svar: Livssynsavgift. Rådet deler kirkerådets vurdering av dette.

- 4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?**

Svar: Om man ønsker en forenkling av strukturen kan Bispedømmerrådet være arbeidsgiver på vegne av alle soknene i bispedømmet. Da trenger ikke fellesråd på kommuneplan være obligatorisk som i dag. Men dette forutsetter at det blir ny finansiering (livssynsavgift). Da kan omfanget av delegering av arbeidsgiverfunksjoner til ulike menighetsråd variere alt etter soknets størrelse og det enkelte menighetsrådets ønske.

Da kan menighetsrådene eventuelt selv bestemme om de vil danne lokale fellesrådsområder slik at de samlet kan oppnå den nødvendige størrelse til å kunne få full delegering av arbeidsgiverfunksjonene for de lokalkirkelig ansatte.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Et sokn bør i utgangspunktet fremdeles være et lokalt fellesskap av personer som sokner til samme kirke. Eventuell sammenslåing av sokn må bare skje ut fra lokale ønsker om et utvidet fellesskap (et sokn kan da gjerne omfatte flere kirker, som medlemmene i soknet kan kjenne ulik grad av tilknytning til). Men slik sammenslåing må ikke tres ned over soknene som et ledd i strømlinjeforming av den kirkelige styringsstrukturen. Det lokale og konkrete soknefellesskapet må ikke pulveriseres av organisatoriske hensyn.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Ja. Jf svaret på neste spørsmål.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostnivå eller bispedømmenivå)?

Svar: kommunenivå ved dagens finansiering, bispedømmenivå ved livssynsavgift.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Ikke generelt ut over de muligheter til forsøk med alternative ordninger som ligger i dagens kirkelov.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Spørsmål 9:

Svar: Nei. Men fellesrådet bør ha en daglig leder som på vegne av sokna koordinerer den løpende virksomhet.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Spørsmål 10:

Svar: Menighetens sentrale framtredelesform er gudstjenester og kirkelige handlinger, og der har forrettende liturg (som regel prest, men unntaksvis også en kateket eller diakon eller for den del en kantor - dersom det er snakk om en musikkandakt eller konsert) et ledelsesansvar både i forhold til ansatte og frivillige medarbeidere. I menigheter med flere prester er det som regel slik at de (ut fra føringer fra biskop og prost) fordeler ansvaret for de ulike tjenestene mellom seg, og at prosten godkjenner og

formaliserer den fordelingen de er blitt enige om. Prosten har også ansvar for å skaffe vikar ved sykdom og ledighet.

Andre sentrale framtredelesformer for menigheten er ulike trosopplæringstiltak, og der vil de ansatte i trosopplæringa ha et koordinerings- og ledelsesansvar.

Både i forhold til gudstjenester og trosopplæring har menighetsrådet et ansvar gjennom vedtak av gudstjenesteordning og trosopplæringsplan.

Menighetsrådet er ikke arbeidsgiver, men gjennom at biskopen godkjenner disse planene blir de forpliktende både for prester og for fellesrådsansatte som arbeider i menigheten.

Andre former for arbeidsledelse i større sokn kan være kirkegårdsformann på kirkegården, en kontorleder på kontoret, diakonen for den frivillige diakonale innsatsen i menigheten og så videre.

Arbeidsgivers styringsrett bør ligge hos prost og hos en daglig leder for virksomheten.

Menighetsrådene trenger en ansatt sekretærressurs som kan bistå rådet med forberedelse og oppfølging av de sakene som menighetsrådet behandler. Dessverre er det ofte for trange budsjetter i fellesrådene til at dette har blitt prioritert.

Til nå har det vært kirkevergen som i egenskap av å være daglig leder for fellesrådets virksomhet, som har hatt mulighet til å bruke arbeidsgivers styringsrett overfor lokalkirkelig ansatte, når det har vært nødvendig i tilfelle der folk ikke selv klarer å finne gode samarbeidsformer. Om en i framtida velger å gi denne personen tittelen daglig leder, kirkeverge eller noe annet, er mindre viktig. Det som er viktig, er at en ved utlysning av stilling, viser at vedkommende må

ha en mangfoldig kompetanse som også innbefatter lederegenskaper.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Biskopen bør ha en positivt avgrenset arbeidsgiverfunksjon i forholdet til prestene.. (Og muligens også i forhold til andre vigslede medarbeidere som er ansatt av den lokale kirkes organer, men det er en annen diskusjon) Med andre ord bør forholdet mellom biskop og bispedømmeråd speilvendes. Bispedømmerådets arbeidsgiveransvar i forhold til prestene bør være negativt avgrenset.

Videre bør biskopen fortsatt ha myndighet til å forordne antall gudstjenester i soknene og slik kunne pålegge utgiftsforpliktelser for fellerådene (og kommunene med dagens finansieringssystem).

For øvrig bør biskopen fortsatt være tilsynsmyndighet for alle kirkelige råd og alle kirkelig ansatte.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:. I den forbindelse bør biskopen fortsatt ha fullmakt til å gi bindende pålegg til kirkelige styringsorganer og kirkelig ansatte på alle nivå i bispedømmet, også de lokalkirkelig organer og ansatte.

Proster og sokneprester har ikke del i tilsynet på denne måten, men for at biskopen skal kunne ha et reelt tilsyn er det viktig at biskopen fremdeles har del i arbeidsgiveransvaret for disse, slik at de fortsatt kan sies å representere biskopen i menighetsråd og fellelråd og at det ikke blir

oppfattet som om prestene sitter i disse rådene på vegne av de ansatte i soknene.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Ved en valgordning. Det vil sikre at biskopene har et uavhengig mandat til ledelse i kirken, ut over den som de får fra tilsettingsorganet/kirkerådet.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: Ja, absolutt. Primært skal bispedømmerådet være et regionalt organ for det sentrale rettssubjektet Den norske kirke og ha arbeidsgiverfunksjon for de stillingene som finansieres av de statlige bevilgningene, inkludert prestestillingene.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: I tillegg til å være arbeidsgiver for prestene og rådgivere for biskopen, bør bispedømmerådet også få noen oppgaver på vegne av soknene i bispedømmet. Hvilke og hvor store disse oppgavene skal være vil komme an på den framtidige finansieringen av kirken.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Dersom alle skal ha samme arbeidsgiver bør det definitivt være bispedømmerådet. Men det er på ingen måte nødvendig å tenke slik. Tvert om, i alle fall dersom dagens finansieringsordning opprettholdes, kan det være god grunn til at det fortsatt skal være

soknets organer som har ansvaret for at diakoni, kirkemusikk og trosopplæring utvikles og innarbeides i soknet og som derfor også har det primære arbeidsgiveransvaret for ansatte innen disse feltene. Siden det er menighetsrådet som har det primære virksomhetsansvar for disse feltene bør de sentrale arbeidsgiverfunksjonene for ansatte medarbeidere innen disse feltene ligge nært menighetsrådet. Fellesrådsområdet bør ikke være så stort at det blir nødvendig med en to-nivå organisering mellom fellesrådet og de ansatte som arbeider i menigheten. Dersom avstanden mellom menighetsråd og fellesråd blir så stor, kan det like gjerne være bispedømmerådet som utøver arbeidsgiveransvaret på vegne av soknene.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar: Dersom fellesrådet opprettholdes som et organ for soknet, bør også bispedømmerådet tildeles en liten, men positivt avgrenset bit av arbeidsgiveransvaret på vegne av soknet, for de daglige lederne. Tilsetting av daglig leder bør fortsatt ligge til fellesrådet, men bispedømmerådet bør, som (et tredje) organ for soknet, ha rett til å si opp eller suspendere en daglig leder, og til å innkalle den daglige lederen til (medarbeider-)samtaler.

En slik organisering av arbeidsgiveransvaret på vegnet av soknene, vil lenke de fire hundre arbeidsgiverne som i dag finnes i Den norske kirke sammen. Det vil langt på veg være en måte å oppnå det idealet som ligger til grunn for talen om at det er viktig å få til én arbeidsgiverlinje i kirka.

Siden bispedømmerådet gjennom å utøve denne retten, på vegne av soknet, kan komme til å pådra seg et erstatningsansvar på vegne av soknet, bør bispedømmerådet også få rett til å innkreve en liten forsikringsavgift fra alle sokn (fellesråd) i bispedømmet for slike tilfelle, slik at bispedømmerådet kan utøve et solidarisk ansvar på vegne av alle sokn i bispedømmet for slike ekstreme unntakstilfeller som vi her snakker om (oppsigelse av en kirkeverge). Unntakstilfeller som krever høy profesjonalitet av både av saksbehandler og styringsorgan, en profesjonalitet som ikke kan forventes å finnes på fellesrådsnivå, når det er kirkevergen som er problemet.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Omtrent som i dag.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Ved at prestene fortsatt har biskop og prost som arbeidsgiver.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Kirkemøtet bør være kirkens øverste organ som vedtar kirkens konstitusjon og derigjennom gir ulike fullmakter til preses, til bispemøtet, til kirkerådet, til bispedømmerådene, til samisk kirkeråd og til mellomkirkelig råd til å opptre på vegne av det sentrale rettssubjektet Den norske kirke. At soknene fortsatt skal være egne rettssubjekter bør ikke

forankres i kirkemøtets vedtekter men være forankret i en kirkelov vedtatt av Stortinget.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Omtrent som i dag, men halvparten av bispedømmerådsmedlemmene bør være valgt av menighetsrådene og halvparten ved direkte valg. Dette både for å sikre soknenes representasjon i kirkemøtet og også fordi jeg mener at bispedømmerådet bør ha noen fullmakter til å opptre på vegne av soknene.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: bispemøtet bør ha et selvstendig mandat overfor kirkemøtet

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Preses bør være arbeidsgiver for biskopene

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Omtrent som i dag.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Ja, det bør videreføres, for å kunne videreføre den rolle som teologiske professorer har hatt i kirkestyret og for eventuelt å kunne behandle læresak mot biskop.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Omtrent som i dag.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Omtrent som i dag.